

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Національного еколого-
натуралістичного центру

В.В.Вербицький

ПОГОДЖЕНО

на педагогічній раді НЕНЦ
протокол № 05 від 28.12.2020 р.

Положення

про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді

Міністерства освіти і науки України

I. Загальні положення

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді (далі – положення про ВСЗЯО) визначає основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі, а також розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Статуту закладу та інших нормативно-правових документів.

1.3. Положення про ВСЗЯО спрямоване на забезпечення якості позашкільної освіти та освітньої діяльності в закладі, запровадження та постійне удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти в закладі, досягнення позитивної динаміки якості надання освітніх послуг здобувачам позашкільної освіти шляхом забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам..... та потребам зацікавлених сторін, а також

узгодження функціонування освітньої та управлінської ланок у освітній діяльності закладу.

1.4. Функціонування ВСЗЯО у закладі здійснюється на таких принципах:

- принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості визначеній меті якості освітнього процесу;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- врахування освітніх потреб і очікувань – орієнтація на потреби та очікування вихованців закладу (дитиноцентризм), а також врахування потреб батьків та вимог суспільства;
- органічної єдності заходів щодо забезпечення якості освіти з освітнім процесом, що є природною і невід'ємною складовою діяльності закладу;
- відповідальності та взаємозалежності – функціонування і розвиток закладу освіти визначається співвідношенням і вдосконаленням освітньої діяльності; взаємозв'язок усіх внутрішніх чинників і складових діяльності закладу освіти, добровільність прийняття рішень та обов'язковість їх виконання;
- відкритості і прозорості – відкритий доступ до інформації та процесів, що відбуваються у закладі, якість їхньої освітньої діяльності та якість освіти;
- довіри – позитивні взаємини між усіма зацікавленими сторонами, порядність та доброзичливість один до одного;
- підтримки культури якості – спільне досягнення мети щодо забезпечення якості освіти та формування відповідно зорієнтованої системи цінностей та принципів.

1.5. Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів: політики забезпечення; розроблення та затвердження навчальних програм; освітнього процесу закладу та його оцінювання; педагогічної діяльності педагогів закладу; академічної доброчесності; інклюзивного освітнього середовища; забезпечення освітніми

ресурсами; управлінської діяльності; процедур зовнішнього забезпечення якості освіти.

1.6. Основні завдання ВСЗЯО:

- оновлення навчально-методичної і науково-методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням освітньої програми, навчального плану, якістю знань, умінь та навичок у вихованців, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг якості освіти та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення професійного рівня педагогічних працівників закладу.

1.7. Колегіальним органом, який визначає, затверджує систему, стратегію та процедури ВСЗЯО є педагогічна рада.

1.8. ВСЗЯО у закладі повинна бути об'єктивною, відкритою, інформативною, прозорою.

II. Основні рівні внутрішньої системи забезпечення якості освіти

2.1. Здобувачі освіти, яким надають якісні освітні послуги, педагогічна та психологічна підтримка вихованців під час освітнього процесу, формування у них компетентностей відповідно до освітньої програми закладу.

2.2. Керівники гуртків та батьківська рада закладу забезпечують реалізацію освітньої програми, на даному рівні формується якість освіти.

2.3. Структурно-освітні підрозділи (відділи, лабораторії, ПШУМ), що здійснюють освітню діяльність, впровадження та адміністрування освітньої програми, здійснюють щорічний моніторинг, вивчають потреби здобувачів освіти та їхніх батьків.

2.4. Структурно-управлінські підрозділи (атестаційна комісія, методична рада, інформаційно-бібліотечний центр, бухгалтерія, адміністрація), здійснюють реалізацію заходів щодо забезпечення якості освіти, розроблення,

апробацію, схвалення, затвердження документів, процедур, проєктів, програм для забезпечення освітнього процесу закладу.

2.5. Наглядова рада, директор, педагогічна рада здійснюють розробку та формують стратегії розвитку закладу, політики забезпечення якості освіти, освітньої програми закладу та конкретних дій та заходів, що відображено у щорічному плані закладу.

III. Перелік процедур організації та функціонування ВСЗЯО

3.1. Політика забезпечення передбачає здійснення розробки стратегії (плану) розвитку; розробки та удосконалення освітньої програми; удосконалення щорічного планування освітньої діяльності (календарного та на навчальний рік); підвищення якості знань здобувачів освіти та здійснення моніторингу якості освіти.

Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є: якість освіти; рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освітньої діяльності; якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

3.2. Розробка, коригування та удосконалення навчальних програм здійснюється відповідно до потреб та запитів учасників освітнього процесу та суспільства. Затвердження навчальних програм здійснюється на різних рівнях відповідно до методичних рекомендації МОН України.

Національний еколого-натуралістичний центр створює каталог навчальних програм за основними напрямками діяльності закладу та розміщує їх на сайті НЕНЦ.

3.3. Освітній процес закладу та його оцінювання:

- оцінка освітнього процесу окремо за діяльністю гуртків (творчих учнівських об'єднань) та за результатами щорічного добровільного опитування у межах внутрішнього моніторингу якості освіти (як здобувачів, так і їхніх батьків);

- засвоєння вихованцями змісту навчальних програм: кількість здобувачів освіти які досягають навчальних (прогнозованих) результатів, визначених навчальною програмою за підсумками відповідних років навчання;
- кількість здобувачів освіти, які завершили повний курс навчання, передбачений освітньою /навчальною програмою; регулярно відвідують заняття;
- наявність та діяльність у закладі позашкільної освіти творчих колективів, які мають почесні звання або є зразковими;
- результативність участі здобувачів освіти у міських, всеукраїнських, міжнародних заходах (виставках, конкурсах, олімпіадах, проектах, у т. ч. наявність здобувачів, які стали переможцями);
- розгляд скарг батьків та батьківської ради з питання організації освітнього процесу в закладі;
- моніторинг використання інноваційних методик у освітньому процесі;
- порядок внесення педагогічним працівником пропозицій щодо розвитку матеріальної бази закладу;
- участь здобувачів освіти у обговоренні та вирішенні питань щодо організації експедиційно-польових зборів та виховних заходів.

3.4. Педагогічна діяльність педагогів закладу передбачає:

- оформлену належним чином навчальну документацію, журнал моніторингу досягнень навчальних результатів здобувачів освіти тощо;
- участь педагогічних працівників у заходах професійного розвитку, у т.ч. підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладу;
- участь педагогічного працівника у методичних об'єднаннях різного рівня, розширених методичних радах, діяльність яких спрямована на обмін педагогічним та методичним досвідом;
- проходження атестації педагогічними працівниками здійснюється відповідно до «Положення про атестацію педагогічних працівників»;
- проведення організаційно-масової роботи в закладі та координація цієї роботи в Україні;
- участь педагогічних працівників у фахових конкурсах;
- участь методичних працівників у експертних радах, журі, редакційних радах тощо.

3.5. Академічна доброчесність.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.6. Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання, розвитку та соціалізації здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

НЕНЦ за потреби утворює інклюзивні та/або спеціальні групи та інші організаційні форми для навчання осіб з особливими освітніми потребами:

- доступність – створення необхідних умов для реалізації програми інклюзивного навчання та можливості вільного доступу до освітнього середовища закладу;
- забезпечення освітнього простору – створення належних умов для здобуття позашкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб в умовах інклюзивного навчання;
- програми інклюзивного навчання розробляються індивідуально відповідно до фізичних і психологічних особливостей дитини.

3.7. Освітні ресурси здійснюють необхідне забезпечення для реалізації програми: матеріально-технічне (обладнання, спеціальні приміщення, навчальна література, методичні матеріали тощо), учнівські навчально-дослідні земельні ділянки, культивацийні споруди захищеного ґрунту, учнівські навчально-дослідні тваринницькі комплекси, дендропарк «Юннатівський», бази навчально-польових практик, функціонування веб-сайту закладу та постійне оновлення інформації на ньому, надання консультативної допомоги учасникам освітнього процесу (педагогічна, психологічна, науково-методична, дослідницька).

Матеріально-технічна база повністю пристосована для надання якісних освітніх послуг: відповідає санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, дотриманню норм з охорони праці. Для забезпечення ефективного освітнього процесу у закладі використовуються відповідно обладнані навчальні та спеціалізовані приміщення. Територія закладу облаштована для освітньої діяльності, відпочинку вихованців та занять спортом. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення НЕНЦ відповідає закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку та напрямам роботи відповідно до Статуту центру.

Доступ до публічної інформації про діяльність закладу здійснюється шляхом оприлюднення; розміщенням публічної інформації на офіційному веб-сайті закладу. Публічність інформації про діяльність забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

3.8. Управлінська діяльність закладу освіти на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- розподіл роботи між працівниками закладу відповідно до посадових обов'язків, освітнього рівня;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості здобувачів освіти та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачення часу всіма працівниками закладу;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу професійних компетентностей: прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін; забезпечувати відкрите керівництво; вивчати інтереси і потреби громади та суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі й завдання; організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей; працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей; постійно професійно вдосконалюватися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Управлінська діяльність включає такі форми контролю:

- моніторинг динаміки розвитку мережі гуртків, їх наповнюваності;
- моніторинг якісного кадрового забезпечення;
- аналіз журналів обліку гурткової роботи;
- підготовка звітної документації (звіти керівників гуртків, відділів, щорічного звіту закладу відповідно до статутної діяльності);
- моніторинг методичних заходів закладу, їх результативність, у тому числі виконання рішень методичної ради.

3.9. Процедури зовнішнього забезпечення якості освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та інших нормативно-правових документів:

- планова, позапланова перевірка;
- *інституційний аудит* – це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти (крім закладів вищої освіти), які забезпечують його ефективну роботу та сталий розвиток;
- громадська акредитація – це оцінювання закладу освіти щодо ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти та забезпечення досягнення здобувачами освіти результатів навчання, передбачених освітніми програмами;
- моніторинг професійного самовизначення випускників закладу.

IV. Механізм реалізації ВСЗЯО

4.1. Механізм функціонування ВСЗЯО у НЕНЦ включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

- планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації);
- організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);
- контроль (розробка процедури здійснення оцінювання досягнень вихованців закладу та моніторингу якості освіти);
- коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на покращення освітнього процесу).

4.2. Моніторинг якості освіти.

Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться адміністрацією НЕНЦ та включає: систему контролю за освітнім процесом у закладі; систему неперервного і тривалого спостереження та оцінювання стану освітнього

процесу; аналіз чинників впливу на результативність участі у масових заходах різних рівнів; створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учасників освітнього процесу.

Основними формами та показниками моніторингу є самооцінювання власної діяльності педагогів, здобувачів освіти, адміністрацією; внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, завідувачами відділів; аналіз рівня кількості призерів та переможців всіх етапів масових заходів (конкурси, проєкти, виставки, симпозіуми, фестивалі, акції тощо); аналіз професійного самовизначення випускників закладу. Самооцінювання здійснюється кожні два роки і є комплексним за основними напрямками роботи закладу.

Критеріями моніторингу є об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу), систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності), відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів, надійність (повторний контроль іншими суб'єктами), гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікуваними результатами є отримання результатів стану освітнього процесу в закладі; покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських рішень.

Підсумки моніторингу можуть узагальнюватися у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.

Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях педагогічної та методичної рад, нарадах при директорі. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

4.3. Інформація ВСЗЯО в закладі використовується для внутрішнього та зовнішнього оцінювання.

V. Прикінцеві положення

5.1. Положення про ВСЗЯО вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом директора.

5.2. Зміни та доповнення до цього положення можуть вноситися за ухвалою педагогічної ради закладу і вводитися в дію наказом директора.

5.3. Відповідальність за актуалізацію цього положення та контроль за його виконанням несуть працівники закладу відповідно до їхніх функціональних обов'язків.